

Betanien sykehus AS

BUDSJETT 2022

BETANIEN
SYKEHUS

Innhold

1. Formål	3
1.1. Bakgrunn	3
1.2. Medbestemmelse	3
1.3. Helse Vest RHF – premisser	3
1.3.1. Satsingsområder	4
1.3.2. Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF	4
1.4. Aktivitet og kvalitet	4
1.5. Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2022	4
1.6. Fokusområder sykehusdrift 2022	5
2. Driftsbudsjett	5
2.1. Resultat/prognose 2021	5
2.2. Budsjettutvikling 2022	6
2.2.1. Driftsinntekter	6
2.2.2. Driftskostnader	7
2.2.3. Forutsetninger	7
2.3. Psykisk helsevern	8
2.4. Somatikk	8
2.5. Sykehusdirektørens stab	9
3. Investeringsbudsjett	9
3.1. Investeringsramme	9
3.2. Investeringsdisponering	9
4. Likviditetsbudsjett	10

1. Formål

Formålet med saken er å orientere og fastsette budsjetttrammene for Betanien sykehus AS (BS) for driftsåret 2022 og å vise at budsjettet er bærekraftig og realistisk sett opp mot resultatkravet.

Budsjettet skal legge grunnlaget for de faglige prioriteringene knyttet til pasientbehandling, brukertilbud, kvalitet, pasientsikkerhet og ansattforhold, samt bidra til økonomisk bærekraft og videreutvikling av sykehuset.

1.1. Bakgrunn

Betanien sykehus vil i 2022 fortsette å jobbe med etablering av ny organisering.

Med tydelig rolledeling og ansvarliggjøring av alle ledere og ansatte på ulike nivå, skal det legges til rette for kontinuerlig forbedringsarbeid, slik at vi sikrer nødvendig utvikling i 2022, og årene framover. Det gjøres mye godt arbeid og det leveres generelt sett godt på bestillingen vi får fra Helse Vest RHF (HV RHF). Dette er også bekreftet i oppfølgingsmøter med bestiller.

Bestillingen fra HV RHF forventes mottatt i januar. Det forventes ingen større endringer i forhold til bestillingen for 2021.

Statsbudsjett for 2022 legger premisser for aktivitets- og kvalitetsnivå samt økonomi, gjennom bestillinger og føringer fra oppdragsgiveren HV RHF. Dette innebærer at tjenestetilbud/aktivitet kan endres når prioriteringer, kapasitet og økonomi tilsier det, og det samsvarer med vår egen strategi. Planlagt aktivitetsvekst skal innrettes mot områder med lange ventetider, fristbrudd og gjennomføring av fagplaner. Pasientrettet aktivitet og kvalitetsarbeid vil være viktig for den økonomiske bærekraften, og her vil forbedringsarbeidet fortsette. Innføring av nye IKT-baserte løsninger og arbeidsprosesser utfordrer også måten vi organiserer og utfører vårt arbeid på. Teknologien utvikler seg fort og kostnadene på dette området øker. Effektiviseringsgevinster av IKT-satsninger viser seg ofte krevende å ta ut på kort sikt.

Hovedsignalene fra vår oppdragsgiver er at vi fortsatt leverer godt, samtidig som det er tydelig at det må leveres enda bedre og mer innenfor strammere rammebetingelser i årene fremover. I dette ligger det at effektiviserings- og kvalitetskravene vil fortsette å øke i tiden som kommer, og spesielt som følge av faglig og teknologisk utvikling. Det er helt nødvendig at sykehuset og ledere på alle nivå, følger opp omstilling og kontinuerlig forbedringsarbeid.

1.2. Medbestemmelse

Budsjettssituasjon og tiltaksbehov er informert om og drøftet i resultatenehetene/virksomhetene, så vel som i møter med vernetjeneste og tillitsvalgte.

Tillitsvalgte ble informert om budsjettprosessen for budsjett 2022, samt gitt en foreløpig status i arbeidet i IDF-møtet den 27.09.2021.

Budsjettforslag og rammene for budsjettet for 2022 ble drøftet med tillitsvalgte i IDF-møtet 22.11.2021. IDF hadde ingen merknader til det forelagte budsjettet, men kommenterte at det hadde vært ønskelig å motta sakspapirene noe tidligere.

1.3. Helse Vest RHF – premisser

Styret i HV RHF er vår kontraktspart og legger premissene for bestillingen innenfor det sørge for ansvar de har for spesialisthelsetjeneste i regionen. Sammen med andre private ideelle sykehus hadde vi et møte med HV RHF den 15.11.2021 for en gjennomgang av statsbudsjettet for 2022.

I statsbudsjettet er deflator (vektet lønns- og prisvekst) for 2022 satt til 2,7 %. HV RHF legger i tillegg inn en forventet effektivisering, slik at forventet økning i basistilskuddet som vi legger til grunn for budsjettet er på 2,56 %.

Bestillingsmøte med HV RHF planlegges avholdt i januar. Her vil vi blant annet informere om vårt resultatkrav for 2022.

1.3.1. Satsingsområder

Psykiatri og rus skal fortsatt prioriteres høyere enn somatikk, etter den såkalte gyldne regel.

Poliklinisk behandling prioriteres framfor overnattinger/sengepostdrift. Dette gjelder både i somatikk og i psykiatri og rus.

1.3.2. Prioriteringer og andre endringer i rammen fra Helse Vest RHF

BS inngår som en del av sørge for ansvaret HV RHF har lagt til Helse Bergen HF (HB HF). Det betyr at BS skal utøve et sørge for ansvar sammen med HB HF. De økonomiske rammene for dette ansvaret er fordelt fra HV RHF og effektueres gjennom årlig bestilling.

Samarbeid og samhandling mellom HFet og de private ideelle sykehusene i regionen er viktig og vil forsterkes framover som følge av et samlet sørge for ansvar skal ivaretas. Dette kan medføre behov for både prioriteringer og omprioriteringer, noe som også vil kunne ha en budsjettmessig konsekvens. Foreløpig er ingenting konkretisert, men dialogen som pågår med toppledelsen i HB HF og øvrige private ideelle sykehus, er en bekreftelse på vårt felles ansvar for og felles finansiering av helsetjenestene. Selv om vår kontraktspartner er HV RHF, blir Bergensregionen sett under ett.

I bestillingen fra HV RHF for 2021 er det derfor også tatt inn et punkt om at eventuelle ønsker om endring eller styrking i 2022 på forhånd må være diskutert med det lokale helseforetak (HB HF) og at deres vurderinger må fremkomme i våre innspill. BS avholdt møte med HB HF frn 26.10.2021.

1.4. Aktivitet og kvalitet

Gjennom løpende virksomhetsrapportering fanges aktivitets- og kvalitetsnivå opp, slik at avvik kan følges opp og korrigeres. I budsjettsaken forutsettes det at HV RHF viderefører aktivitetsnivået i 2021 til 2022.

Det vises til virksomhetsrapportering pr. oktober 2021 der aktivitets- og kvalitetsdata framgår.

1.5. Risikovurdering – levering i henhold til krav i bestilling 2022

BS vil ha fokus på å avdekke hvilke deler av bestillingen som kan være mest krevende å levere på. Dette for at vi kan utarbeide og iverksette risikoreduserende tiltak som trygger at vi kommer i mål med leveransen.

Bestillingen for 2022 er ikke mottatt enda, men de antatt største risikofaktorene med konsekvens for sykehusets budsjett og leveranse knyttes til:

- Vi vil oppleve stramme budsjetttrammer fra HV RHF. Risikoen ligger i at BS ikke systematisk arbeider med reduksjon av kostnader i hele virksomheten.
- Styrking av enhet for somatisk helse må ikke gå på bekostning av aktiviteten innen enhet for psykisk helse da HV RHF fortsatt legger opp til større vekst innen psykisk helse sammenlignet med somatikk (den gyldne regel).
- Rekrutteringen av spesialister er spesielt utfordrende.

- Medisinsk teknisk utstyr. Mangel på medisinskteknisk kompetanse utgjør en risiko både økonomisk, men ikke minst for pasientsikkerheten. Det jobbes mot løsninger i samarbeid med HB HF.
- IKT – det pågår store IKT-program som vil påvirke oss, og som vi må delta i for å være en del av spesialisthelsetjenesten også i framtiden.
- Flere pågående prosjekter, blant annet knyttet til pasientjournal, krever både merkantile ressurser og behandlerressurser. Sårbar drift er en konsekvens av at det må avses ressurser i prosjekt.
- Forpliktelser knyttet opp mot overordnede samarbeidsprosjekter.
- Etterlevelse av kvalitetsindikatorer.
- Forhold knyttet til pågående pandemi og økt antall henvisninger.

1.6. Fokusområder sykehusdrift 2022

På bakgrunn av premissene fra HV RHF og prioriteringer gitt av styret, vil sykehusdirektør i 2022 ha et særskilt fokus på følgende områder i BS AS:

- Pasientrettet virksomhet
 - Pakkeforløp innen enhet for psykisk helse
 - Kvalitetsindikatorer
 - Etablere tydelige kvalitet- og pasientsikkerhetsprosjekter
- Ledelse – ansattperspektivet
 - Implementering og tydeliggjøring av forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom opplæring av ledere
 - Enhetene følger opp samhandlingen mot sine respektive fagområder i HB HF – avklare framtidig handlingsrom innen enhet for psykisk helse
 - Videreføre og systematisere arbeidet rettet mot nærvær og redusert fravær
- Økonomi
 - Økonomisk handlingsrom som sikrer framtidig utvikling og investeringer
 - Implementere nye IKT-løsninger
 - Effektivisere innkjøpsprosess og fakturaflyt, fra bestilling til betaling

2. Driftsbudsjett

2.1. Resultat/prognose 2021

Resultat pr. oktober 2021 for BS viser et driftsoverskudd på ca. 3,4 millioner kroner mot et årlig resultatkrav på 6,2 millioner kroner. Siste prognose for året tilsier at årets resultat vil ligge på i overkant av 5 millioner kroner.

Det vises for øvrig til virksomhetsrapport pr. oktober 2021 for ytterligere detaljer.

2.2. Budsjettutvikling 2022

Totalbudsjettet for BS fremkommer i tabellen nedenfor.

Betanien sykehus AS	Budsjett	Prognose	Budsjett	Endring
BUDSJETT I 1 000 KR	2021	2021	2022	2021-2022
Inntekter				
Aktivitet (ISF, HELFO, egenandeler)	49 691	51 750	54 933	5 242
Basis tilskudd (årlig bestilling)	210 480	209 405	214 050	3 570
Leieinntekter	40	24	-	40
Andre inntekter (prosjekt mv)	2 360	2 101	1 820	540
Sum inntekter	262 571	263 280	270 803	8 232
Kostnader				
Varer mv	11 059	13 698	10 914	145
Personal	176 773	176 158	185 814	9 041
Pensjon	27 756	27 666	30 223	2 467
Avskrivninger	4 413	3 538	5 204	791
Andre driftskostnader	36 401	38 194	34 039	2 362
Sum kostnader	256 402	259 254	266 194	9 792
Driftsresultat	6 169	4 026	4 609	- 1 560

2.2.1. Driftsinntekter

Basistilskudd

I basistilskuddet er det lagt til grunn en økning på 2,56 %, jf. punkt 1.3. Det er ikke lagt til grunn økning i basistilskuddet utover dette.

Men vi har i vårt budsjettbrev til HV RHF bedt om en styrking av basistilskuddet innen enhet for psykisk helse på 4,5 millioner kroner. Dette er begrunnet slik:

- Styrke behandlerstillinger i psykoepoliklinikk/FACT-team
- Styrke med 1 LIS-stilling DPS
- Styrke BUP med behandlerstilling
- Styrke V27 for å ivareta regionalt koordineringsansvar
- Styrke V27 med prosjektmidler for å gjennomføre forprosjekt for å kartlegge «barn og unge som utover vold i familien»

Vi har i budsjettet fortsatt lagt inn forventet ekstra pensjonstilskudd fra HV RHF på kr 6,3 mill.

Aktivitetsbaserte inntekter

For aktivitetsbaserte inntekter er det justert med en ISF-vekst på 1,6 %, i tråd med føringene fra HV RHF.

I tillegg er det for dagkirurgisk avdeling lagt inn en økning 3,58 millioner kroner i ISF-inntekter (økning på 150 DRG), dette på bakgrunn av ombygging av avdelingen med tilhørende økt kapasitet. Det er videre justert ISF-inntekter for BUP med 500.000 kroner på bakgrunn av ny behandlerstilling på avdelingen.

Under Andre inntekter har vi en reduksjon i budsjettet fra 2021 på 500.000 kroner for refusjoner fra Bergen kommune for FACT-team. Ordningen med refusjon for kompetansehevende tiltak opphører i 2022.

2.2.2. Driftskostnader

Lønnskostnader

Den desidert viktigste og mest kritiske ressursen i tilbudet til pasienter og brukere er de ansatte. Det er også den ressursen som er mest sårbar og utfordrende å tilpasse behovet. Ressursen utgjør nærmere 80 % av kostnadene.

Vi ser en betydelig økning i lønnskostnadene. Bakgrunnen for dette er blant annet:

- Styrket psykoosepoliklinikk/FACT-team med 1 behandlerstilling
- Styrket avdeling allmennpsykiatri med 1 behandlerstilling
- Styrket BUP med 1 behandlerstilling
- Styrket avdeling kontortjeneste enhet for psykisk helse
- Oppbemannet dagkirurgisk avdeling til drift av to operasjonsstuer
- Delvis døgnbemanning på dagkirurgisk avdeling for å ivareta overliggende pasienter
- Leder for forskning og fagutvikling
- Av den totale økningen i lønnskostnader på 11,2 millioner kroner utgjør virkningen av årets lønnsoppgjør om lag halvparten av dette

Varekostnader

På posten varekostnader er det ingen store endringer fra årets budsjett. Mindre justeringer på de ulike kontoene utgjør totalt en minimal nedgang på denne posten.

Andre driftskostnader

Den største endringen på posten for andre driftskostnader er at dagkirurgisk avdeling har sagt opp avtalen med Betanien rehabilitering og sykehjem på leie av sengeplasser. Budsjettet er redusert med 3,3 millioner kroner på bakgrunn av dette. I denne sammenheng vises det også til punktet om lønnskostnader der vi tilsvarende ser en økning i lønnskostnader på bakgrunn av egen drift av sengeplasser.

Store endringer av husleiekostnader og konserntjenester til Stiftelsen Betanien Bergen ble det justert for i 2021-budsjettet i løpet av 2021, slik at vi ikke ser den store økningen på disse nå.

Driftsavtalen med Helse Vest IKT er blitt vesentlig dyrere de siste årene, og denne justeres opp med 1,1 millioner kroner til neste år. Helse Vest IKT drifter nå de fleste fag- og administrative systemer som benyttes ved BS. Driften av disse systemene samt prosjektbistand knyttet til MOT-programmet dekkes av denne avtalen.

Avskrivninger

Denne posten øker noe til neste år, først og fremst basert på en regnskapsmessig aktivering av ombyggingskostnadene på dagkirurgisk avdeling.

2.2.3. Forutsetninger

Det budsjetterte resultatet forutsetter at de påpekte risikoområdene blir håndtert på en god måte, samt at de økonomiske tiltak som er foreslått gjennomført blir gjennomført. Basert på historisk utvikling blir det viktig å styrke og utvikle den pasientrettede ressursbruken i fortsettelsen. Dette gjenspeiles i resultatkravet for BS for 2022.

I 2019-2021 har overgang til deler av MOT-porteføljen i Helse Vest IKT resultert i høyere IKT-kostnader enn ellers. Dette er en tilpasning til de eksterne krav som settes i spesialisthelsetjenesten knyttet til elektronisk samhandling og flyt. Utfordringen ligger nå i å ta ut effekter av dette i egne ressurser, pasientsikkerhet, samt effektivisering av arbeidsflyt. Disse effektene kan man ikke forvente å se i 2022 og budsjettet for IKT-drift økes med ca. 1,1 millioner kroner i 2022. Implementeringen av MOT-porteføljen vil slutføres i 2022.

I sykehuset blir det vesentlig å stabilisere kostnadsutviklingen og sikre at sykehusdriften setter i gang tiltak for å få et større handlingsrom for å møte kravene fra HV RHF. Dette må gjøres med tanke på økt aktivitets- og effektiviseringsgrad, nye oppgaver innenfor samme økonomiske rammer, og krav om kostbare teknologiske investeringer som må på plass for å sikre like helsetjenester til befolkningen i nedslagsfeltet.

For å nå målsettinger i 2022 må det jobbes aktivt med nærvær for å redusere sykefraværet. Det å jobbe systematisk for et helsefremmende arbeidsmiljø, både med tanke på areal og psykososialt, er vesentlig i forhold til å levere på pasientsikkerhet, aktivitet, kvalitet, og ikke minst økonomi. Dette arbeidet vil ha fokus via etablerte nærværsgupper i alle avdelingene.

Midler tilført driften fra HV RHF via tidligere års overskudd skal brukes til formålet. Det betyr at sykehusets resultat sikrer leveranser, samt utvikling innenfor området formålet er ment å dekke. Det må derfor arbeides strategisk i forhold til riktig bruk av midler for å komme pasientene til gode, både på kort og lengre sikt. Den positive historiske utviklingen må ikke skape rom for unødvendige kostnadspådrag og slark i organisasjonen. Ledelsen og styret i BS får ansvar for å følge opp effektiv og riktig bruk av ressurser, i tillegg til å påse at lover og regler blir fulgt, og at det etableres god intern kontroll og virksomhetsstyring i selskapet.

Rammebetingelsene knyttet til basistilskudd og ISF er avgjørende for framtidig drift og tilpasning til bestillingen fra HV RHF. For 2022 er deflatoren satt til 2,7 %, mens ISF-satsen øker med 1,6 %. Vi ser imidlertid at lønnsoppgjøret for 2021 overstiger deflatoren, noe som vil bli en utfordring all den tid lønnskostandene utgjør rundt 80 % av de totale kostnadene til sykehuset.

2.3. Enhet for psykisk helse

Fra 2020 ble enhet for psykisk helse samlet til en enhet der alle deler av sykehusets psykiatritilbud inngår. Kompetanse og sammensetning har endret seg noe i forhold til tidligere (flere spesialister fører til høyere lønnskostnader med samme antall medarbeidere). Etablerte tilbud kvalitetssikres, forbedres og videreføres inn i 2022.

I hovedsak videreføres nåværende drift og tilbud i 2021. Behandlerkapasiteten er noe økt i forhold til budsjettet for 2021 ved nye stillinger ved BUP, psykosepoliklinikk/FACT-team og avdeling allmennpsykiatri.

I 2019-2021 har allmennpsykisk poliklinikk og BUP deltatt i opplæringsprogram for 4-dagers behandling (tvangslidelser) i regi av HB HF. Opplæringsprogrammet går nå inn i en driftsfase der tilbudet implementeres i ordinær drift. Ressurser benyttes noe ulikt fra de foregående årene.

Ønske om å styrke tjenestene ytterligere, se punkt 2.2.1.

2.4. Enhet for somatisk helse

Fra 2020 ble enhet for somatisk helse en samlet enhet, der dagkirurgi, laboratorietjenester og radiologi inngår.

Dagkirurgisk avdeling (DKA) har foretatt en større ombygging i 2021 som nå er i avslutningsfasen. Hovedformålet med ombyggingen var å bedre kvalitet og pasientbehandling, men ombyggingen gir også avdelingen større kapasitet enn tidligere og det er derfor tatt høyde for noe høyere aktivitet. Men høyere aktivitet krever også mer menneskelige ressurser, slik at lønnsbudsjettet for DKA økes betydelig fra 2021. Samarbeidsmøter med HB HF på kirurgisk side er etablert og samarbeidet styrkes.

Laboratoriet og radiologisk avdeling viderefører samme aktivitet som i 2021. Tettere samarbeid med fagmiljøene på Haukeland Universitetssjukehus er etablert og avtaler er etablert. Laboratoriet har også startet med hjemmeprøvetaking i løpet av høsten 2021.

2.5. Sykehusdirektørens stab

Det er opprettet en ny stilling med ansvar for forskning og fagutvikling. Denne stillingen er utlyst og vil forhåpentligvis bli besatt innen kort tid.

3. Investeringsbudsjett

3.1. Investeringsramme

Innmeldte investeringsbehov fra BS framgår av tabellen under. Her er tatt med innmeldte behov av investeringer som vil kunne aktiveres i balansen.

Noen av prosjektene er ikke-gjennomførte prosjekter fra tidligere år som er overført.

Investeringsbudsjett 2022		
Investeringsbehov	2022	2023 =>
Psykisk helsevern		
<i>Psykose poliklinikk</i>		
Kontorplasser	200 000	
<i>Psykose døgn</i>		
Senger	300 000	
Sum psykisk helsevern	500 000	-
Somatikk		
<i>Dagkirurgisk avdeling</i>		
Gjenstående utstyr ifm ombygging	500 000	
<i>Kontortjeneste SOM</i>		
Terminaler innsjekk og betaling	200 000	200 000
<i>Laboratoriet</i>		
Utskiftning instrument		1 000 000
Hematologi		500 000
Sum somatikk	700 000	1 700 000
Felles		
IKT	600 000	
Ramme - til disposisjon for andre tiltak	1 200 000	
Sum felles	1 800 000	-
Sum investeringsbehov	3 000 000	1 700 000

3.2. Investeringsdisponering

Det er i 2022 ikke meldt inn noen store investeringsprosjekter.

En del mindre behov er imidlertid meldt inn og det vil søkes nærmere avklaringer utover i 2022 av behov og prioritering blant de innmeldte behovene. Det vil bli gjort løpende vurderinger og prioriteringer.

Det vil alltid være behov for prioritering av kost/nytte ved gjennomføring av nødvendige og ønskelige vedlikeholdsinvesteringer, oppgraderinger og nyinvesteringer. Innmeldte investeringsbehov vil derfor vurderes og prioriteres i forhold til behov, krav og økonomi.

Avskrivninger på BS har hensyntatt kostnadsdekning for aktiverbare investeringer. I tillegg er vedlikeholdskostnader og andre kostnader tilpasset innmeldte investeringsbehov i vesentlig grad.

4. Likviditetsbudsjett

Forventet positiv kontantstrøm fra driften i 2022 er på 6,3 millioner kroner, basert på budsjettforutsetningene.

I 2021 var det en stor negativ utvikling på likviditeten på bakgrunn av store investeringer på ombygging av DKA samt veldig høye pensjonsutbetalinger. I 2022 vil ombyggingen av DKA være slutført samt at prognosene for pensjonsutbetalinger ligger betydelig lavere enn i 2021. Utviklingen av likviditeten ser derfor bedre ut til neste år.

Tidligere års positive kontantstrømmer fra den operative driften gir oss en god handlefrihet til å håndtere en negativ likviditetsutvikling som i 2021. Men det betyr ikke at midler skal brukes til investeringer og vedlikehold dersom det ikke kan vises til en positiv effekt på inntjening, eller det er nødvendig ut fra hensyn til pasienter eller ansatte.